

บทความออนไลน์

เพราะการอ่านทำให้เข้าใจ สื่อสาร และรู้จักดีความ
ผ่านงานออกแบบของ ชวณัฐ สุวรรณ

ถ้าจุดประสงค์ของงานออกแบบคือการส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์สื่อสารกับลูกค้าได้อย่างตรงเป้าหมาย ความตั้งใจของ ป็อง-ชวณัฐ สุวรรณ ก็เช่นเดียวกัน ด้วยหน้าที่ที่เป็นซีเนียร์กราฟิกดีไซน์เนอร์ บริษัท คัดสรรดีมาก ที่ทำงานออกแบบเอกลักษณ์องค์กร แต่เพราะความสนใจส่วนตัว เขายังทำงานออกแบบในนาม Wonderwhale ที่รับออกแบบปกหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ ด้วยความผูกพันกับหนังสือมาตั้งแต่เด็ก ทำให้ Wonderwhale กลายเป็นนักออกแบบที่มีเอกลักษณ์น่าจับตา เพราะการสื่อสารให้ปกหนังสือดูเป็นมิตร ร่วมสมัย น่าหยิบจับ นิษฐ์รักการอ่านเลยดูเหมือนจะมีส่วนสำคัญในการประกอบอาชีพไม่น้อย

ชวณัฐยืนยันกับเราว่า ในฐานะคนชอบอ่านมาตั้งแต่เด็ก หนังสือไม่เพียงเพิ่มทักษะโดยตรงไปตรงมา แต่คือการเก็บเล็กผสมน้อยที่สุดท้ายจะกลายมาเป็นทักษะเชิงความคิด ดีความ และการสื่อสารอย่างที่หลายครั้งก็ปรากฏในกระบวนการทำงาน และองค์ประกอบเล็กๆ น้อยๆ ที่บางครั้งยากจะอธิบาย

ด้วยอาชีพกราฟิกดีไซน์เนอร์ที่ถนัดทำหลายอย่าง ทำไมงานสิ่งพิมพ์ถึงเป็นหนึ่งในความสนใจของคุณด้วย

ผมสนใจสิ่งพิมพ์เป็นพิเศษตั้งแต่สมัยเรียนเลยครับ อาจเพราะพื้นฐานผมเป็นคนชอบอ่านหนังสือตั้งแต่เด็ก มันเริ่มจากการดู นิตยสาร ภาพ โปสเตอร์ก็ขยับไปอ่านนวนิยายโดยเริ่มจาก *เซอร์ลีโอ โสล์มส์* เพราะมันเป็นเรื่อง สืบสวนสนุก ๆ จากนั้นก็เริ่มอ่านวรรณกรรมไทยสร้างสรรค์ ซึ่งการอ่านบวกกับความสนใจศิลปะที่มีอยู่เป็นทุนเดิม ทำให้เราเลือกเรียนกราฟิกดีไซน์ ได้ทำปกหนังสือ โปสเตอร์ ปกซีดี

ทำไมตอนนั้นคุณถึงเลือกอ่านหนังสือทั้งที่เด็กผู้ชายน่าจะมิกิจกรรมให้เล่นสนุกมากมาย

มันเริ่มตั้งแต่อ่านหนังสือออกเลยครับ เริ่มจากอ่านการ์ตูน ทั้ง *Doraemon, Dragon Ball* อาจเพราะว่าผมเป็นลูกคนเดียวมั้งครับ ไม่มีพี่น้องให้เล่นด้วย กว่าจะได้เล่นกับเพื่อนอีกก็คือตอนไปโรงเรียน พออยู่ที่บ้านมันไม่มีอะไรจะทำ พ่อแม่เลยซื้อหนังสือการ์ตูนให้ อะ เอการ์ตูนไป เพื่อนข้างบ้านก็ไม่มี เพราะว่าตอนนั้นผมอยู่บ้าน อาม่า ซึ่งเป็นตึกแถว ไม่มีเด็กที่รุ่มราวคราวเดียวกัน การ์ตูนมันเลยเป็นเหมือนเพื่อนของเรา และที่ขยับขยายไป หนังสือประเภทอื่น ๆ ได้เพราะมีเรื่องที่เชื่อมโยงกัน เช่นเราเริ่มจาก *ยอดนักสืบจิ๋วโคนัน* ซึ่งมันมีความสืบ ๆ แถมในนั้นก็พูดถึง *เซอร์ลีโอ โสล์มส์* บ่อยจังวะ เขาเป็นใคร เราก็เลยไปหามาอ่าน เลยพบว่ามันไม่ได้เป็นการ์ตูนแต่คือ วรรณกรรม เราเลยลองอ่านดู อ่านไปอ่านมาก็เกือบครบเซต

ที่นี้พอไปโรงเรียน อาจารย์ที่สอนวิชาภาษาไทยก็ชอบให้เราหาหนังสืออ่านนอกเวลา หรือหนังสือที่ได้ซีไรต์ มาอ่าน ซึ่งตอนนั้นผมเลือกหนังสือของ วินทร์ เลียววาริณ ปรากฏว่าอ่านจบซะ หนังสือเล่มหนา ๆ มันไม่ได้ดูโดดเด่นขนาดที่เราคิด ความรู้สึกมันเลยเปลี่ยนไปว่านวนิยายมันไม่ได้ดูเหมือนงานวิชาการหรืออ่านยาก หนังสือเล่มนั้นที่ผมหยิบมาอ่านคือ *ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน* ปกมันดูซีเรียสมาก ซึ่งไม่เหมือนปกเวอร์ชันพื้นขาวอันใหม่ที่ดูเป็นมิตรกว่าและเข้าถึงง่ายกว่า แต่สุดท้ายพออ่านจบก็รู้สึกว่ามันอ่านได้นี้หว่า ก็เลยค่อย ๆ เขยิบไปเรื่อย ๆ

ด้วยพื้นฐานที่คุณเป็นคนรักการอ่าน การอ่านหนังสือมันส่งเสริมอาชีพกราฟิกดีไซน์ที่คุณทำอยู่ทุกวันนี้ได้อย่างไรบ้าง

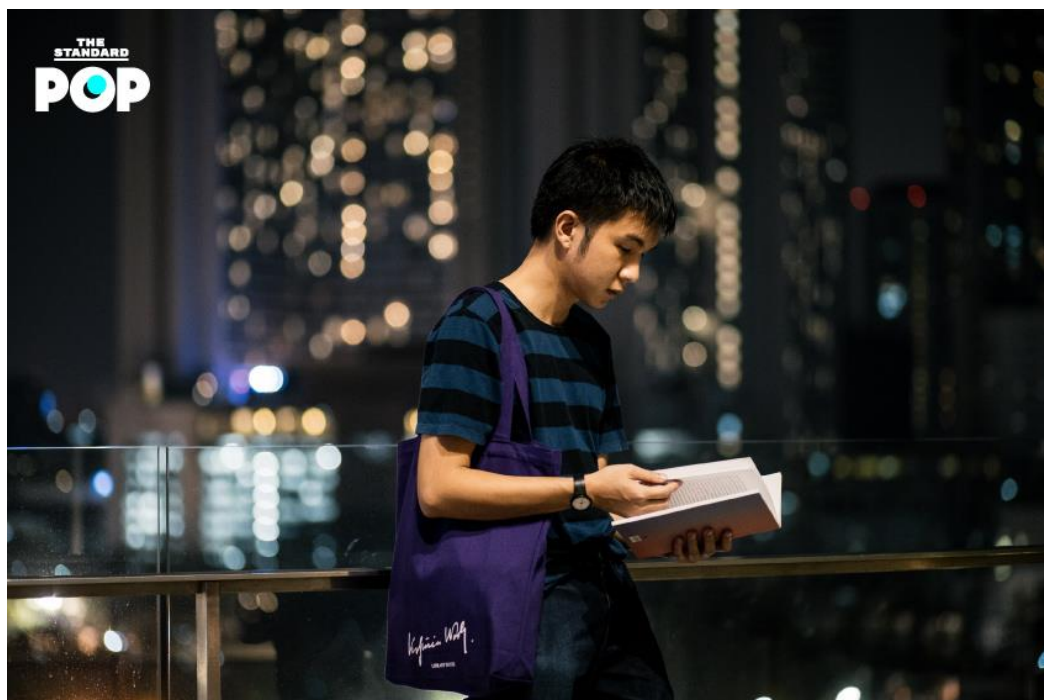
ผมคิดว่ามันทำให้เรามีชุดความรู้เรื่องอื่นนอกเหนือจากเรื่องที่เราทำ เช่น ผมทำงานดีไซน์แล้วต้องเอางานไปขายลูกค้า เวลาเราต้องสื่อสารถึงงานที่ทำ เราก็จะไม่ได้พูดถึงมันแค่เรื่องความงามว่าสวยหรือไม่ เราออกแบบแบบนี้เพราะอะไร และการคุยกับลูกค้าบางครั้งมันต้องคุยนอกเหนือธุรกิจที่เราถนัด รวมไปถึงความสนใจด้านอื่น ๆ อาจไลฟ์สไตล์ที่คลึงกัน ผมรู้สึกว่าการอ่านหนังสือมันเลยช่วยให้เราเห็นไลฟ์สไตล์และวิถีคิดที่หลากหลาย ช่วยพัฒนาความคิด และอย่างเบสิกที่สุดหนังสือมันช่วยให้เรามีไดอะล็อกและชุดคำในหัวมากขึ้น ซึ่งทั้งหมดนั้นมันทำให้เราไม่กลัวที่จะสื่อสารหรือพูดความรู้สึกของตัวเอง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่าผมไปอ่านหนังสือเกี่ยวกับการตลาดมา มันก็ช่วยให้เราเข้าใจมุมของลูกค้ามากขึ้นว่า เขาคิดเห็นอย่างไร บางครั้งลูกค้าเห็นงานเราแล้วอาจไม่ได้อินกับรูปร่าง รูปทรง หรือสีสັນ หรือเห็นว่าโลโก้บางมุม มันอาจทำหน้าที่ขายของเขาได้ไม่ดีเท่าไร ถ้าเราไม่มีแบ็กกราวด์เรื่องการตลาดในหัวอยู่บ้าง เราก็คงจะไม่เข้าใจลูกค้าในมุมนี้เลย แต่พอเรามีชุดความรู้เรื่องการตลาด เราก็คงจะทำให้เข้าใจลูกค้ามากขึ้น

อย่างการออกแบบพอนต์ให้ Readery เราเองก็เป็นลูกค้า Readery มาก่อน เลยรู้ว่าเขาเน้นการขายออนไลน์ การที่คนเข้าไปในเว็บไซต์ เขาต้องการหาสิ่งที่จะซื้อ ข้อมูลที่อธิบายต้องอ่านง่าย แค่นั้นยังไม่พอ จะต้องเป็นพอนต์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะและต่างจากที่อื่น คู่แข่งเสริมบุคลิกผู้พูด นั่นก็คือ Readery เราเลยต้องมานั่งคิดว่า Readery เป็นคนแบบไหน เราจะทำตัวอักษรในเว็บไซต์อย่างไรให้ทั้งอ่านง่ายและให้ข้อมูล ทั้งหมด มันเลยเป็นเงื่อนไขของผมว่าต้องคำนึงถึงการอ่านบนจอ ซึ่งต่างกับการอ่านบนกระดาษ มันเลยเชื่อมโยงไปถึงการออกแบบเส้น รูปร่าง นอกจากนี้ยังต้องศึกษาลูกค้า มองให้ออกกว่า Readery เป็นคนแบบไหน เราก็เอาข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา แปลงเป็นวิซวล ผมไม่แน่ใจเหมือนกันว่าการอ่านหนังสือมันช่วยอย่างไรบ้าง เพราะมันเหมือนการเก็บเล็กผสมน้อย และปะติดปะต่อทักษะจนเป็นเรา แต่อย่างน้อยการอ่านวรรณกรรมมันช่วยให้เราเข้าใจคน มีชุดความคิดที่จะเข้าใจ และตีความต่างๆ เพราะหลายครั้งลูกค้าไม่ได้บอกเราตรงๆ ทักษะตรงนี้เรียกว่าได้มาจากการอ่านก็ได้ เพราะหลายครั้งมันคือการตีความว่าสิ่งที่เขาพูดอย่างนี้ ‘น่าจะ’ หมายความว่าอะไร และความต้องการที่แท้จริงของเขาคืออะไร

แล้วพอได้มาออกแบบปกหนังสือจริง ๆ คุณก็ใช้วิธีการทำงานแบบนี้ด้วยใช่ไหม

ใช่ครับ อย่างแรกก็ต้องอ่านเรื่องก่อน ซึ่งผมจะอ่านจนจบ บางทีผมก็เจอเล่มที่อ่านยากแต่ก็เปิดโลกผมมากอย่าง *ออร์แลนโด: ชีวิตประวัติ* ของสำนักพิมพ์ Library House ปกติผมชอบอ่านหนังสือขณะเดินทางไปด้วย แต่เล่มนี้ผมไม่สามารถทำอย่างนั้น มันต้องการสมาธิสูงมาก เพราะภาษามันไหลไปไหลมาไม่หยุดอยู่กับที่ และพร้อมจะพาเราไปที่อื่นได้ทุกเมื่อ กลายเป็นว่าก่อนทำปกหนังสือเล่มนี้เลยต้องหาที่เงียบๆ ไม่ว่าจะที่บ้านหรือร้านกาแฟเพื่ออ่านมันให้จบ อ่านไปด้วย โน้ตไปด้วยว่าประโยคนี้เขาต้องการจะบอกอะไร มันต่างจากการเอาสนุก เพราะอย่างนั้นมันก็อ่านจบรวดเดียวแล้วก็ฟินไป แต่การอ่านเพื่อเอามาทำปกมันต้องจับคีย์เวิร์ดหรือประเด็นสำคัญที่เราต้องสกัดเพื่อเอาสิ่งนั้นมาประกอบเป็นภาพอีกที

แล้วกลายมาเป็นสีม่วงนี้ได้อย่างไร

หลังจากอ่านจบ ผมก็เอาสิ่งที่จับคีย์เวิร์ดได้มาแปลงเป็นภาพ แต่การทำให้เป็นภาพนั้นผมก็ไม่ได้อยากให้ปกเฉลยทุกอย่างในเล่ม เลยมีการบอกไปไว้ แต่เซนส์บางอย่างมันต้องออกมา เพราะ *ออร์แลนโด: ชีวิตประวัติ* มันเล่าถึงเพศสภาพที่ข้ามกันไปกันมา แต่ไม่ได้เซตชูฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นพิเศษ มันมีการยกแยะยกยั้นกันระหว่างชายกับหญิง มันมีบาลานซ์ของตรงนี้อยู่ ฉะนั้นผมคิดว่าแม้ปกจะใช้สีม่วง แต่ความรู้สึกของคนดูที่นอกจากจะได้รับความรู้สึกไม่แน่ใจว่าเป็นหญิงหรือชายกันแน่แล้ว สีม่วงยังให้ความรู้สึกถึงขุนนาง คนชั้นสูง เซนส์พวกนี้ต้องแสดงออกมาไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม

มันอธิบายยากเหมือนกันครับว่าวิธีการมันทำอย่างไร เพราะบางครั้งก็ใช้วิธีการจับเซนส์แล้วแสดงออกมาผ่านภาพ ตัวอักษร คูสี ทั้งหมดมันคือการตีความ ซึ่งก็อาศัยทักษะการอ่านที่สะสมมา

มีงานที่ชอบและรู้สึกท้าทายอีกไหม

จริง ๆ ปกหนังสือเล่มล่าสุดที่ทำก็ชอบมากครับ หนังสือชื่อ *อีธาน โฟรม* กับ *เดย์ซี มิลเลอร์* ทั้ง 2 เล่มเป็นงานเขียนซีรีส์ *The 19th C. Story, #1* การออกแบบปกทั้งหมดที่ผ่านมาผมจะทำภาพเอง แต่เซตนี้ผมได้โจทย์จากสำนักพิมพ์ว่า อยากใช้ภาพปกเป็นงานถักของศิลปินฟินแลนด์ ฉะนั้นผมต้องคิดว่าจะใช้ภาพของศิลปินคนนี้อย่างไร พองค์ประกอบของปกเราไม่ได้สร้างเองทั้งหมด แต่มีภาพประกอบบังคับอยู่ โจทย์ของผมเลยคือทำอย่างไรให้ปกหนังสือที่มีภาพงานถักไม่ดูเหมือนหนังสืองานฝีมือ ต้องได้เซนส์ของความเป็นวรรณกรรม และต้องเป็นวรรณกรรมของศตวรรษที่ 19 ด้วย ขณะเดียวกันก็ยังคงมีความนุ่มนวลเพื่อเปลี่ยนการรับรู้ของคนที่มีต่อวรรณกรรมคลาสสิก ที่เคยดูยากหรือสูงส่ง อยากให้กลับมาจับต้องได้มากขึ้น ผมตั้งโจทย์ให้ตัวเองอย่างนี้เลยหยิบภาพของเขามาปรุงอีกทีหนึ่งได้อย่างที่ต้องการ

ในฐานะที่คุณเป็นทั้งนักอ่านและนักออกแบบ มีหนังสือเล่มไหนที่คุณชอบหรือตอบโจทย์ทั้ง 2 ด้านนี้

ผมชอบ *ร่างของปรารถนา* ครับ เป็นนวนิยายไทยที่ผมชอบมากในช่วง 2-3 ปีมานี้ เพราะผมรู้สึกว่ามันพูดถึงการเมืองผ่านเรื่องเพศและการร่วมเพศ มีการเมืองหลายระดับ ทั้งระดับประเทศ สถาบันการศึกษา หรือแม้แต่ระดับความสัมพันธ์ของคน 2 คน ผมคิดว่าภาษาในเล่มนี้ไม่ธรรมดา ไม่รู้ที่ม่อน (อุทิศ เหมะมูล) เขียนได้อย่างไร ทั้งการใช้คำหรือการเล่าเรื่อง หรือแม้แต่ความคิดของตัวละครมันมีมิติ อีกอย่างที่ชอบมากคือเป็นหนังสือดีไซน์ทั้งรูปเล่ม มีการออกแบบตัวอักษรขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ในเล่มแทนอีกเสียงหนึ่งที่แสดงการควบคุม ผมรู้สึกว่ามันไปไกล

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

กว่านวนิยายทั่วไป มันเหมือนงานอาร์ตชิ้นหนึ่งที่ทุกองค์ประกอบในนั้นมีเหตุและผลว่าทำขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์อะไร มันลงไปในเรื่องละเอียดทุกอย่าง ทั้งที่เราต้องฉีกมันออกก่อนอ่านหรือการโชว์สันเปลือย แกรมมันยังถูกสปินไปเป็นหลายอย่างทั้งนิทรรศการหรือละครเวที

แล้วคุณเห็นการออกแบบปกหนังสือทุกวันนี้เป็นอย่างไรบ้าง

ผมมองว่ามันน่าสนใจกว่าตอนที่ผมเป็นเด็กมาก ผมเริ่มเห็นปกหนังสือกลุ่มความรู้หรือ Non-Fiction เขาทำปกได้น่าอ่าน เพราะเมื่อก่อนหนังสือประวัติศาสตร์ ปรัชญา สารคดี หรืองานวิชาการที่จริงจังมาก ๆ มันก็จะดูวิชาการสุด ๆ จนวัยรุ่นหรือใครหลายคนอาจรู้สึกไม่เป็นมิตร ทั้งที่หนังสือเหล่านั้นเขาอาจจะอ่านได้และเป็นหนังสือที่ดี เพียงแค่ปกมันไม่ได้พูดกับเขาว่า ‘อ่านเราสิ อ่านได้นะ มันคุล’ แต่ปัจจุบันหนังสือกลุ่มนี้ถูกออกแบบมาดีขึ้นมาก เราเองยังกล้าหยิบจับหนังสือบางเล่มที่ดูยากเลย เพราะผมรู้สึกว่าหลักของการดีไซน์เลยคือ มันต้องสื่อสาร ไม่จำเป็นว่าต้องเป็นวงกว้างหรือไม่ แต่อย่างน้อยเมื่อคนเห็นแล้วรู้สึกอยากทำความรู้จักมัน

เสน่ห์ของการออกแบบงานพิมพ์ที่สัมผัสได้คืออะไร ทำไมคุณถึงรักมันอยู่

จริง ๆ ธรรมชาติของงานออนไลน์กับงานสิ่งพิมพ์มันก็ไม่เหมือนกันนะครับ เวลาอ่านออนไลน์เราไม่ได้อ่านอะไรที่ยาวมาก ใช้อ่านเร็ว ๆ เพื่อหาเลื่อนสิ่งถัดไป แต่สำหรับหนังสือหรือสิ่งพิมพ์มันมีเสน่ห์ตรงที่มีบางอย่างที่

เราควบคุมมันไม่ได้ทั้งหมด อย่างเรื่องสีที่เราสเปกไป มันอาจไม่ได้ตรงกับในจอร์นีย์เปอร์เซ็น มีความคลาดเคลื่อน ซึ่งตรงนี้แหละมันก็คือเสน่ห์อย่างหนึ่ง

มันไม่ถึงเป็นความผิดพลาดหรือ

ผมว่ามันทำให้เราได้ลุ้นว่ามันจะออกมาเป็นอย่างไร งานออนไลน์มันรู้ว่าถ้าเราเซตค่าสีไว้ประมาณนี้แล้ว อัปเดตไปบนเว็บไซต์ มันก็จะเป็นแบบเดียวกับที่เราเห็น หรือถ้าเราอยากจะทำไข่มุน เราแค่เคลบแล้วก็แทนที่ใหม่ แต่งานสิ่งพิมพ์มันมีช่วงเวลาให้เรารอ ส่งไฟล์ไปแล้ว ได้ดิจิทัลรูปมาแล้วไม่เจอที่ผิดก็ต้องไปที่หน้าแทนพิมพ์ ถึงตรงนั้นก็ต้องไปลุ้นว่าสีหน้าแทนพิมพ์จะออกมาตรงไหม ผมรู้สึกว่าการบวกรุ่นมันสนุก

ที่มา <https://thestandard.co/chawanut-suwan/>

